

Nro. 48.

A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Juniusnak 17-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A' mult Szombaton estve ilyen tudósításokat adta ki Bétsben a' Fő Hadi Cancellária: — „

„A' Kurír fővel Turinból ide küldetett Fürstemberg' gyalog Régementje béli Kapitány Wappel, Olosz országnak állapotjáról és megváltozott körülállásairól, egy tudósítást hozott Melas Lovallág' Generalissától ide.

„A' még Május hónapban a' Bernard' hegyein keresztül nyomult feles számú ellenséges sereg-osztályon kívül, a' Simplon és Gotthard hegyekent is még egy más sokkal erősebb ellenséges sereg nyomult által.

B b b

„Mihelyest *Melas* Lovasság' Generalissának ezen dolog tudtára esett, ő az ezen vidékekenn fekvő küiömb-küiömb fegyveres tsoportjaink' vezérjeiknek azonnal o yan útasítáft adott elejekbe, hogy az elő felé nyomuló elenségnek minden lehető módon ellene álljanak ugyan, de azonban semmi meg határozó következésü ütközetbe ő vélle belé né botsátkozzanak, hanem fegyveres tsoportjainkat a' nékiek ki-neveztetett környékekre vezéreljék, a' hól Generál *Melas* azokat, további haszonra fogja fordítani, és nevezetesen a' vá-
rakba ezen tsoportjainkból fog, az elibe adattatva lévő rendelés szerént, őrző seregeket bé-
hányni.

„Az ellenség, az által, hogy az *Orca* és *Dorra-Balteo* vizek' mejjékeinn, tsak valami kevés számu fegyveres tsoportokat hagyott hátra, olyan alkalmatosságot eszközölt ki magának, hogy egyesített 's nagyobb ereje által, a' *Tizzino* (v. *Tessino*) vize' mellé, annál sébellebben eljuthatott.

„Végezetre Május' 31 dikénn, a' *Tessino*' vizénn *Vigovano* várossalval által ellenben, a' miénket feljül haladó erővel keresztül szállott; az után három szakaszokban, két szakaszokkal t. i. *Mailandnak*, egy harmadik kisebb szakaszszal pedig *Pávidának* vévén útját, elő nyomult; és a' *Vukasovics* Feldmarschallieutenant' vezérése alatt lévő tsoportjainkat (de azután, hogy ezek, a' *Mailand* várossa' kastélyába, meg-kivántató őrző sereget helyeztettek-bé) az *Adda* vizénn keresztül nyomta.

Azonközben, minekutánna a' *Vár*' vize mellett (a' *Nizzai* Grófság és *Frantzia* ország' köz határ-széleikenn) álló ellenséges sereghez is, egy ujj segítő sereg-osztály érkezett volna, ez által annyira nevedett itt is az ellenség' ereje, hogy a' Feldmarschallieutenant *Elsnitz*' táborának a' Generálmajor *Gorupp*' vezérlése alatt állott jobb

szárnyát oly módon visszafordíthatta, 's a' tábor több részétől olyan módon elszakíthatta, hogy az ellenséges tsoportok már a' *Col-di-Tendára* való felnyomulhatást is megpróbálhatták volna: erre való nézt, ezen ellenséges tzeosztásnak lemmivé való tevese végett, és az iránt is, hogy a' Generalmájor *Gorupp*' vezérlése alatt lévő tsoportjainkhoz segítő seregek mennyenek, 's azokat magokhoz vegyék, a' környülállásokkal meg-egyező dispositziókat tett General *Melas*.

„*Massena*, a' Genuában lévő ellenséges vezér, sem mulatott-ez ezen idő-közben minden arra való utakat és módakat megpróbálni, hogy időről-időre ha-tsak kitsiny-kitsiny eleség béli provisiót is, a' szüklégnek enyhítése végett, a' városba bévitethessen; a' mely szerént is tehát az ő tartós állhatatossága ujjabb-ujjabb tápláló erőt vett: ámbár más részről, t. i. a' várost szározonn és vizenn bézárva tartó, a' Feldmarschallieutenant *Ott*' vezérlése alatt lévő Cs. Király seregek, és az Anglus Admirál *Keith*' vezérlése alatt lévő hadi hajók is, az ellenség' iparkodásait minden lehető előre való vigyázás által, akadályoztatták.

„Mind ezek az így öfzfye találkoztott környülállások, arra indították *Melas* Lovasság' Generalissát, hogy a' General *Elsnitz*' vezérlése alatt a' *Nizza* Grosságban és a' Feldmarschallieutenant *Ott* vezérlése alatt *Genova* körül állott seregeket, együvé, és a' jelen lévő környülállások szerént más hasznosabb szolgálat tételre vigye, és mind ezeket a' seregeket, minekutánna ezek közül, az erős várakba megkivántató őrző tsoportok rendeltetnek volna, a' vezérlése alatt lévő több szakasz seregekkel együtt a' Pó vizéhez oly módon öfzfye gyülytse, hogy azokat, akár mely magát elő-adandó további történethez képpelt, helyben mingyár oda fordíthassa, a' hova a' feltett tzel kívánni fogja.

„Ugyan ezen alkalmatossággal küldötte el Gen. *Melas*, a' Feldmarschallieutenant Gr. *Hadick*' vezérlése alatt Május' 26 dikánn *Romano*' tájjánn folyt viaskodásnak bővebb környülállásokkal való le irását is. Látni lehet ezen tudósításból, hogy egy 10 vagy 12 ezer emberekből álló ellenséges lereg, minekutánna a' *Chiuselánn* túl magát hadi linéába formálta volna, az ott lévő köhidnak több ízben néki rontott; a' *Kinszky Ferentz*' derék Regimentje, az ellenségnek két rendbéli leg hevesebb reá való rohanásait vízfzáz verte: a' mely által arra kényszerített az ellenség, hogy a' *Chiusela* patakánn több osztályokat szállítson keresztül, és azt a' hidat, a' mely ezenn patakonn *Romano* mellett vagyon, az ország útjánn tett kerülés által foglalja el; és ekkór történt osztán az, hogy az addig el-dugva tartatott, *Császá*r és *János Fő Hertzeg* két *Dragonyos Regimentek*, a' sebébe az után meg-holt *Grof Palfy Miklos* Generálmajor' bölts vezérlése alatt, az ellenség ellen egy fő ütközetet tévén, ötöt meg-verték, és annyira el-szélelztették, hogy gyalogjaink az után a' Feldmarschallieutenant Gr. *Hadick*' vezérlése alatt a' lovassággal együtt az *Orca* vizénn az elejekbe adatott rendelés szerént keresztül jövvén, ezen alkalmatossággal a' noha nagy számu ellenség tsak igen kitsiny lovas-osztályjal jött utánna az útját *Chivasso* felé folytató *Lobkovitz* *Dragonyos Regimentjének*.

„Az ellenség' holtakból és sebessékből álló véztése ezen alkalmatossággal, az ő tulajdon szája-vallása szerént, reá ment 2500 emberre, kik közzül 800-zat fogtunk-el. A' magunk' ugyan ezen alkalmatossággal szenvedett és a' közelébbi tudósításban 400 emberre tétetett véztésünkről, még akkor, mikór Feldmarschallieutenant Gr. *Ha*

dick ezen tudósítását el-indította, a' s'petziális előadások még nem érkeztenek volt bé hozzá.

„Rendkívül való módon ditsirtettek Gr. *Hardick* által ezek; General *Pilati* és Májor *Volkmann*, a' Generál-Stábtól; Májor *Weisz* és Kapitány *Biela* a' Kinfzky Ferentz Regből; a' Wallis Mihály Reg. je béli Granatérosok' Komendánsa Oberstlieutenant *Weiszenwolf*; Májor *Vecsay*, Kap. *Zirovsky*, Gr. *Auersperg*, és *Fitzgerald*, Oberster *Köbel*, Oberstlieutenant *Kesz*, a' Császár Drago nyosok közzül; Kap. *Haim*, és Fő Hadnagy *Schuster* a' *János Fű Hertzeg* Drag. Regből. —

„*Vukassovich* Feldmarschallieutenant is ditsirettel emlékezik több mások között: *Laudon* Generálmajorról, a' ki is a' *Vigevano* tájjánn által jött ellenségnek egy csoportját nagy veszttel tártóztatta, és ennek felette 60 Granatérosokat is el-fogott, továbbá *Festenberg* Generálmajorról, *Leloup* Obersterről, *Hilfscher* Oberstlieutenantról, *Trautenberg* Májorról, *Franque*, *Vitale*, *Tetke*, *Jelke*, *Gottlichich*, *Schmidt*, *Benesse*, *Bohulka*, *Radojevich*, *Vivat*, és *Genimont*, Kapitányokról, Hadnagyokról, és Zászlótartókról,

* * *

A' Fegyvertármester *Kraytól* érkezett és ugyan ezen Officiális tudósítások között ki-adatott jelentések, Junius' 9-dikéig terjeszkednek; a' summájok ez: — „

„A' közelébbi alkalmatossággal le iratott viaskodások után, a' melyek 5-dikben folytak a' Gen. *Moreau*' és Cs. Királyi seregek között; 6-dikban jó réggel oda hagyta az ellenség *Augsburg* várossát, és e'-tájrról *Mindelheim* felé, *Útma*' tájjáról pedig *Memmingen* felé, tért visszrá. Gen. Gr. *Meerfeld* azonnal bé-szállott *Augsburgba*, és a' *Mindelheim* felé menő ország-útra küldötte-el

avangárdáját, 's magát egyfzersmind a' Gr. *Sztárai*' feregének bal fuárnyával is egyesítette.

„Az ellenség tovább is folytatta hátrálását, és *Landsbergből* is el-menvén, *Ettringennel* és *Türkheimnal* állapodott-meg; *Swabmünchenben* csak egy lovas tsoportot hagyott hátra. Ezen környüállások rövidebbé tették a' Gr. *Meerfeld* és *H. Reusz* között való közösülést; a' *H. Reusz*' hadi szállása, ezen elő nyomulás után, *Füssenbe* (a' *Lech*' vize' partjára) tétetet által.

„Minthogy az ellenség az ö *Augsburgból* való el-távozása által, a' maga erejét jobban *concentráta*, és ilyen-képpen a' mi patrollozó tsoportjainkat az *Iller* és *Duna* vizeik között *Laimhaim* felé, meg szünés nélkül nyughatatlankodtatta, erre való nézt jónak lenni találta *B. Kray*, hogy a' szünés nélkül való portázások (*schärmützlük*) által, az emberek és lovak minden haszon nélkül ne vesztegetődjenek, a' maga avangárdájának főbb tsoportjait, a' *Duna*' vize bal partjára által tenni, és ezeknek előbbeni helyeikenn csak hír-adó lovas vigyázó tsoportokat hagyni.

„Egy 9-dik Juniusi tudósításában írja továbbá Fegyvertármester *B. Kray*, hogy mind ezeknek utánna General *Gr. Meerfeld*, az ellenségnek 2 Batalionokból és 3 Swadronokból álló hátúl-járó tsoportját *Swabmüchennel* meg-lepven, azt meg-támodta, onnét el-mozdította, 1 Oberstert, 8 tisztet 250 vadaszt, és 70 Hufzárt, el-fogott, és *Swabmünchenbe* magát meg fészkelte.

* * *

„A' *Rénusndl Offenburg* tájjánn is szerentsés volt ezen napokban egy fegyveres tsoportunk, a' hól a' *Meerfeld* *Ulánus* Reg.je béli Oberflieutenant *Walmoden*, az ugy nevezett Lengyel Légióból valami 3 Kompaniákat, mikór éppen recog-

noscerozásban foglalatoskodtak, egy lovas tsoport által meg-támodtatván, őket el-izélesztette, lokakat ölfzve vagdaltatott, és 4 Granatéroft, az ő *Fitzar* nevű Komendánsfokkal együtt, elfogott.

* * *

„A' *H. Reusz*' vezérlése alatt lévő és a' Tirolisi Izéleket a' Svéviai Kerület' határjai felé fedező Cs. Királyi seregek, Jun 8 dika' tájjánn így feküdtek: — „

„*Inmensiadt*nak meg-tarthatása végett, számos fegyveres tsoportot küldött *H. Reusz* Gróf *Mercantín* Generálhoz; *Stauffent* is számos fegyveres néppel rakta-meg. Maga *H. Reusz*, 5 Batalionokkal rukkolt a' *Nesseltwang* felől *Inmensiadt* felé yivő ország-útann elő, azért, hogy rész szerént *Kempenhez* közelébb juthasson, rész szerént pedig, hogy *Inmensiadt*ot meg-tarhassa. — „Az ellenségnek *Landsbergből* való el távozása után, a' Gr. *Grüne* Generalmájor' vezérlése alatt álló tsoportot pedig, *Schongauhoz* koncentrált a' nevezett Hertzeg, hogy a' maga jobb szárnyának bátorsága felől bizonyos lehessen.“

„*Vorarlbergben* még mindenek tsendességben vagynak; *Char* várossából is úgy irt Gen *Hiller* 6 dikban, hogy a' *Graubundi* vidék-kenn fekvő seregeinknél sem adta még eddig semmi fontos történet magát elő.“

Frantzia Ország.

Minekutánna az első Consul *Genova* várossába meg-érkezett volna, más nap' magához hivatata az itt lévő Departamentális Préfektus által a' város elő-ljáróit, és ekként izollott barátságoson a' Polgarmesterhez: „Tudom én azt (igy izoll) hogy

a' *Geneva* béli lakosok bánnyák egy kevésbé azt, hogy függetlenlégeket el-velítették: de szerentsé- sekké fogja őket tsakugyan az ő Frantzia ország- gal lett egyesülések tenni. Meg fogják látni, hogy az ő kereskedéllek a' békekélg' ideje alatt virágozni fog,, es ok kevés esztendők alatt, a' boldogságnak magoss gráditsára fognak jutni. En ezt nem ugy mondom nékiek, mint egy Frantzia ország béli első Magistrátuális személy, hanem mint egy olyan utazó, a' ki azt tartja maga fe- löll, hogy a' *Geneva* béliek' valóságos boldogsá- gat ismeri." — Mikor két esztendők előtt *Olosz* országból a' *Rénus* felé *Geneva* várossánn keresz- tül utazott *Bonaparte*, két *Syndikusokat* küldötte- nek volt az ő közöntésére a' város' előljárói. Most ezeket is magához hivatta, és több egyéb beszédek között azt is mondotta nékiek, hogy ő a' békeféget vilzi *Olosz* országba, a' mit az emberek Frantzia országban is igen ohalytanak.

Egyéb aránt azt jegyzik meg nemelyek az ő *Génevóban* való maga-viseletéről, hogy oly meg- előző alkalmaztatással intézte magát az emberek- hez, hogy az ismerőffei tsudáloztak rajta, miként tudja magát ugy erőltetni. —

Estve, a' *Genevai* Préfectus' látogatására ment *Bonaparte*, a' -hól 40 tsinos fehér ruhába öltözött szép afzszonyfágok, karikában ülve, és a' férjfiak a' hátok-megett állva, várták; a' Consulnak bé menetelekor az afzszonyfágok is fel állottak. Azután a' férjfiak állottak melléje; discursusok kezdődtek; tsak hamar elő hozódtak Egyiptom- nak környülállásai is; a' honnét annyi *Anecdo- tákat* belzéllett a' Consul a' halgatóknak, mellyel őket nevette, hogy nem volt vége- hozfza.

Az alatt, hogy *Párisból* el-távozott az első Consul, nagyon izotgalmatoskodnak az otthon- lévők, *Páris* várossánnak pompásításán. Azt a' *Belvedéri Apollót*, a' melyre *Autünben* a' 13 dik

Század' végénn találtak, a' régi ritkaságok' Museumába állították-fel. A' *Sully*', *Colbert*', *Ruyter*', *Montesquieu*', és *L'Opital*' mej-képeiket is a' *Thüillieria* palotába tették-bé. Az ugy nevezett Egyenlőség' palotájának kertje, néhány he-tek alatt bé-záratva tartatott a' közönség előtt, mivelhogy azt is pompásították, de már ismét meg-nyitották.

Menou nevü Generális pajtáffáról azt beszéli Gen. *Desaix* Párisban, hogy az a' felette gazdag Kopta menyetske, a' kit Egyiptomban el-vett *Menou*, ötet nagyon marasztja, hogy maradjon Egyiptomban: ez azonközben minden igyekezettel vízfzá igyekezik Frantzia Országba.

A' *Desaix* elő-adása szerént a' Napkeleti tábor, 18 ezer gyalogokból, 2 ezer lovasokból, 3 ezer Artilleristákból, ezer Sapeurökből (kapásokból) áll, a' kikhez kellene még valami ezer rész szerént a' Stábhoz tartozó, rész szerént egyéb tábori személyeket számlálni. — A' pestis Egyiptomban csak *Alexandria*, *Damiette*, és *Rosette* városaikban ütött volt ki még eddig az idén, és valami 50-nig való embereket ölt volt meg. — Leg előbb is a' sebessék' tránsportja rendeltetett volt ki az *Alexandriai* kikötő-helyből való útnak indulásra.

A' már több versben is említett *Lioni* nyughatatlanságoknak tüze még mind ég a' hamu alatt, a' melyhez némely Pápoknak iparkodásaik is hozzá járultanak, a' kik *Lionban* egy 'Sinatnak tartásán dolgoztanak, a' melyenn az országglás forma' principiumaival ellenkező dolgoknak kellett volna folytattatni. A' régi *Valencei* Püspök is botsátott-ki egy ugy nevezett *Ordonanczot* (kerülő irást), a' melynek ereje szerént mind azokat a' megyéje béli Papokat hivataljaikból fel-függelezt,

a' kik, vagy a' le-tett Respublikai Papi hitet az-után meg-másolták ugyan, hanem annak meg-másolását vagy félelemből vagy pedig egyéb okokra nézve tagadják, vagy pedig a' kik ugyan azon hitet ujra le-teszik. Az ilyeneket hívség-teleneknek lenni hirdeti a' maga Ekklesiájá-hoz.

Török Birodalom.

Constántzinápolyból, Május' 13-dikán: — „
 „Sok ideig el-titkoltattak itt az ujjabb Egyip-tomi történetek: végezetre a' mikór tsakugyan közönségessé lettek, az alacsonyabb nép és a' ha-jós sereghez tartozó katonák, ölfzse tsoportozván, az Anglusokra akarták kezeiket tenni, azért, hogy úgy értették, hogy az Egyiptomi partok mellé érke-zett Anglus hajós sereg azt hirdette-ki, hogy az Egyiptomban lévő Frantziák hadi fogjok volná-nak, a' mely azt okozta, hogy az ellenségeskedé-sek ujjanton el-kezdődtek Egyiptomban. Ezen tjr-ténet miatt minden itt lévő börtök és házak bé zá-rattak, mivelhogy a' zenebonáskodó tsoportok min-den nyitva lévő ajtókon bé-rontván, ragadoztak és rontottak mindent, a' mit kezekre kaptak. Ez az excessus mind addig tartott, míg a' Jantsárok' Komendánssa 3000 Jantsárokkal elő-érkeztván, a' tsendességet helyre állította. Egyszersmind a' fő Admirálnak is parantsolatja érkezett a' Diván-tól, hogy haladék nélkül segítségére siessen a' Nagy Vezírnek, ki is tehát minden itt lévő fegy-veres seregeket hajókra ültetvén, el-evezett, és az ő el evezésekór még készen nem volt nyoltz Linea hajók is, az-olta fel-készültek, 's tsak a' jó szelet várják, hogy néki ök is utánna evezze-nek. — „A' Constántzinápolyi nép azért haragu-dott így meg az Egyiptomi nem-kedvező hírekért, mivelhogy az ujj hadakozás által az eleség'

meg oltsódásához való reménség elenyésztetett ; a' kereskedés is szenved , mivelnogy az Egyiptommal való közösülés ujjanton félbe szakasztott.

„Az Europai Török országi zenebonák tsendelőn átiszauak, mivelhogy a' *Belgradi Karavánok*' tsopórtja a' portékákkal ide Konstantinápolyba közelébről meg érkezett. — Ez e őt három napokkal a' *Celebi Effendi* ide érkezett, és rész szerént a' Divánnál, rész szerént az Anglus Követnél azt akarja véghez vinni, hogy a' Frantziák távozzanak el Egyiptomból, a' mely *materia* felett a' Császár' présideálása alatt egy conferentzia tartattatott. Most már meg mutatja a' dolog magát, hogy valyon kardnak ereje által e', avagy pedig alku és egyezés által eszközöltetik a' Frantziáknak Egyiptomból való el-távoztatás. — „Némelyek szerént az Anglusok azonn vagynak, hogy a' magok Napkeleti commerciumoknak Egyiptomon keresztül való fel-állíthatása végett, itt egy erőfféget teheszenek a' magok' tulajdonnyokká.“

Nagy Britannia.

Annak az ismértes *Napper Tandy* nevü Irlandusnak prócellussa, Jun, 19 dikénn elő vételett és le is folyt. Ő ez úttal ugy állíttatott volt vizsgáló szék' elibe, mint o'yan bünös, a' ki házját el hagyta, és erre nézve nintsen többé a' Törvény' védelme alatt. Az *examen* dél előtti 10 órától fogva dél utánni 4-gyig tartott. *Sir Craufurd*, minekutánna minden környül állásokról meg kérdeztetett volna, mind az Itélő-széknek mind a' dolog' ki-menetelét nagy nyughatatlansággal váró publicumnak meg-elégedésére szolgáló ki-nyilatkoztatásokat tett. Meg-mutatta beszédjében, hogy *Napper Tandy* és a' társa, az azon

idő alatt *Angliában és Irláudiában* ki hirdetve volt közönséges *Amnestiának* el telése előtt bizonyoson vizsgálva jöttek volna a' hazába, ha *Hamburgban* fogva nem tartattak volna. — Az *exammennek* és a' környülállások kévés ideig tartott megfontolásának utanna, olyan sententziát mondottanak a' *Juryk*, hogy *Tandy* és *Morris*, mint olyanok, a' kik hazájóknak el-hagyása miatt a' 'Törvény' oltalma alatt nem volnának, nem bünösök. — Tartottak, hogy a' processusnak ki-menetelére nézve zürzavart kezdhetne a' fel-gyülekezve lévő sokaság: hanem ily kedvezőlog való sententzia mondódván, mindenek egész tessenésséggel ofzlottak-el.

Tandy azoközben tovább is fogságban hagyatott, minthogy már most más tekintetben fog ismét processus indittatni ellene, t. i. most már úgy fog vádoltatni, mint olyan bünös, a' ki a' maga hazája ellen *Brigadéros Generálist*át váltolt az ellenségnél, és azzal együtt hazájára akart rontani.

Elogyes Levelek,

Augsburgból Junius 6-ikán. Tegnap előtt, dél előtt, egész corpusával együtt ki költözött innen, 8 napi itt mulatása után *Lecourbe* Fr. General, 's *Memmingen* felé vette az útját. — A' múlt éjjel, 11 órakor, még azok a' piketek is, a' mellyek a' váras kapuinak őrizetére ki állitattak, a' többit követték. Reggeli 3 órakor már egynehány *Blankenstein* regimentbeli huzárok bé is jöttek várasunkba; 7. óra felé a' *Meerfeld* corpora is ide érkezett a' *Lech* folyó vize felől, a' melly töbnire szép lovas seregekbkl, és mintegy 6000 főből álló *Baváriai* infanteristákból áll. A' lovasfalg a' váras környékén telepedett le; a' for-

postok már *Schwabmünchenig* mennek előbré. Itten tökéletes tsendellég és jó rend uralkodik. — Várasunkra 1. millió liver contributiót vetettek a' Francziák, hanem 400 ezret el engedtek. Az itt volt Cs. Kir. magazinum épségben maradt.

Ejtte 5 óraker. Ma dél után, egynehány l'ze-kér sebes Francziák hozattak bé városunkba azok közzül, a' kik a' kik a' tegnapi *Schwabmüncheni* apró tsatákban sebbe estek. A' tegnap ide jött, és kapúink előtt le telepedett Cs. K. cavalléria tsak egynehány óráig mulatott itten, azután *Schwabmünchen* felé vette útját. — Úgy hallatik, hogy a' herczeg *Keusz* corpora a' Gr. *Meerfeld* tével együtt felső Svéviába meot vólna, és hogy azon Cs. K. seregekkel, a' mellyek *Jellachich* és *Auffenberg* Generálisok alatt *Feldkirchen* mellett tanyáztak, öfzve fogják magokat tsatolni.

Augsburgból, Jun. 10-dikénn estve: — „Ma dél-után ismét nagy ágyuzás hallatott *Swabmünchen* felől ide: és éppen most érkezék az a' hír, hogy Gr. *Meerfeld* és a' Frantziák, a' kik *Türkheim* felől ujjanton feles számmal elő nyomultak, egymással öfzve tsaptak légyen. Egyéb környül-állásai ezen tsatázásnak még nem tudatnak.,,

B é t s.

Néhai Erdödi Gróf *Pálffy Miklosnak*, a' Máltai vitézi Rend egyik leg érdemesebb tagjának, Cs. és Kir. Komornyiknak, 's Generál Majórnak, és a' *Pálffy* fő Magyar Familiából 35 ik Hérosznak vitézi, életének leg szebb idejében, Olasz Országban, nevezetessen az Aostai herczegségnek egyik völgyében, Romanó helység mellett, a' múlt Majusnak 26-ik napján, az oda bé rontott Frantzia reserva ármádiával való viaskodásban, tör-

tént ditsőfféges halálát, egy olly szívre ható levelel adta B. *Mélas*, az Olasz Ország Cs. Kir. armadinnak fő vezérje, a' meg halt edes atyának, nagy méltóságú Erdődi Gróf *Pálffy Károly* Ur Ó Excellentiájának, Cs. és Kir. belső Status Tanácsosnak, a' Fels. Kir. udvari Magy. Cancellaria Fő Cancellariusának s. a. t. tisztára, mellyet az Olvasó Magy. Publicummal nem közenni leg nagyobb háladatlaniságnak tartanánk — Ezt az igen gyökeres ki fejezésekkel tellyes levelet szóról szóra ekként fordítjuk által :

Kegyelmes Uram!

„Ha valaha nehezen és sajnosan tellyesitettem valamelly kötelelégemet, bizonyára úgy mivellem ezt, melly szerént Excellentiád nagyra termett kedves Fianak, Gróf *Pálffy Miklós* Cs. K. Generál Majornak tegnapi napon történt haláláról Excellentiádat tudósítani kéntelen vagyok. — Mindenkor szorgalmatos és buzgó lévén ő hivatalbeli kötelelégének ditsőfféges meg különböztetéssel való tellyesítésében, s mindenkor olly helyet választván ő ki magának, a' hol a' veszedelemnek meg útálása, és a' ditsőffégnek meg nyerése az elsőségért egymással vetélkedtek, tegnap, az Aostai völgyön *Romanóig* bé rontott ellenség ellen azon brigadát vezetven, a' melly ezen a' napon ritka és különös vitézséggel viáskodott, halálos sebbe esett, és két óra múlva annakutánna, mindnyájunknak szomorúfágunkra, mint a' maga ritka vitézségének, bátorságának és ditsiretre méltó erőlködéseinek áldozatja meg is holt. “

„A' Monárka egy leg hivebb szolgáját, a' Cs. Kir. armada egy derék vitéz társát veztette el ő benne; én pedig egy olly barátomtól fogtattam meg az ő halála által, a' ki mint a' leg hivebb társ szüntelen mellettem lévén, velem, va-

íamint a' Szerentsében, úgy a' Szerentsétlenségben is részösült, és a' kit nékem szükségesképen betsülni és szeretni kellett. — Magával együtt a' lírbe vitte tühdöklő virtusainak, szép hadi talentomainak, fáradhatatlan szolgálatbeli buzgoságának, és szin mutatástól üres baratságának bizonyosság levelét, és én az ármadiával együtt egy olly reménységű ifjú vezért siratok ő benne, a' kitől a' Haza, és a' Monárka sok fontos szolgálatot várhatott volna magának. — Engedjen meg Excellentiád, hogy ezen meg érdemlett ditsiretek által, kedves fiának halalából származott mély szomorúságát még sérelmesebbé tefzem; de neminémüképen nyugosztalya meg magát az által, hogy az ő szenvedései igen rövid ideig tartottak, a' menyenyiben, a' mint fellyebb is jelentettem, tsak hamar azon Szerentsétlen szempillantás után, a' melyben a' Monárkáért, és a' Hazáért vére folyani kezdett, diadalmaskodtak rajta fájdalmai.“

„Hideg tetemei, ma, az ide való fő templomban, minden rangjához, és születéséhez illendő halotti tisztelettel le tétetődtek, és én arra kérem Excellentiádat, rekeszse az isteni bölts gondviselésnek jó tettzése alá a' maga méltó keferüségét, és annak el nyomása által kedvezzen azon egesllégének, a' mellynek meg tartása a' Monarkának és a' Statusnak igen betses és drága. — Végtérevgye jó nevéen Excellentiád az én tökelletes és határozhatatlan tiszteletemnek azon bizonyítását, a' mellyel állandóul maradok

Excellentiádnak

Turini fő hadi szálláson
anon Majusnak 27 ik
napján, 1800.

leg alázatosabb szolgálja
M^{las}
Lovasság Generalissa.

A' következő jeles verseket Nagy Váradrói kaptuk, oly tudósítással, hogy ezeknek szerzője

ama Músák' baráttya, Tiszt Pater *Bielok László*
Ur legyen.

Ad PIVM VII. Pont. Max.
Nauim PETRI conscendentem.

Macte animi PÆ! quod terret, nil æquor is ob-
stat

Murmur; fac PETRI Tu modo solue ratem,
Sunt fluctus steriles, reboant sine viribus, inde
Magna TIBI spondent prælia, casta tamen.
Nam quoties hucdum PETRI tumulare Carinam
Jactabant; facti sunt sibi tunc tunulus.

Non secus; ac tumidi quando urgent marmora
venti;

Ipsi franguntur, frangere dum cupiunt.
Est TIBI firma ratis, stygiis metuenda procellis;
Sunt vires aptæ, brachia firma, vigor:
Auxilio si forte TIBI sit opus? pete; præsto
Semper habes; majus nullus habere potest.

Lumina Pollucis, felices Castoris ignes
Phæbus ad obsequium dat TIBI sponde TVVM.
Dant Helice; Cydnosura rotas; dat Luna quadrigas
Vltro suas diues dat Pharos ipsa faces.

Difficiles si sint venti? sunt carbasa; tende:
Otia si cupias? anchora jacta dabit.
Anchora, Christiadam consurgens fœdere Regum;
Otia si cupias? cum Jove jacta; dabit.
Si cursum quandoque velis properare; quid obstat?
Incumbat remis navita, fiet iter.

Littora dant portum, cursum Thetys ipsa secundum
Spondet Tritonis buccina suave melos.

Ergo age, solue ratem, remos PÆ mergito in un-
das,

Pandito securus carbasa, solue ratem.
Itò per æquoreas, avibus felicibus, undas
Tutus ad extremas crede vehere plagas.